

УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ

**ПРАВИЛА СТУДИРАЊА
НА ПРВОМ ЦИКЛУСУ СТУДИЈА**

Источно Сарајево, јуни 2012. године

На основу члана 64. став 2. тачка в) Закона о високом образовању („Службени гласник Републике Српске“ број: 73/10 и 104/11) и члана 34. Статута Универзитета у Источном Сарајеву, Сенат Универзитета на X сјединици одржаној дана 27.06.2012. године, донио је

П Р А В И Л А

СТУДИРАЊА НА ПРВОМ ЦИКЛУСУ СТУДИЈА

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Правилима ближе се уређују организација и извођење студија I циклуса, напредовање студената у току студија, вредновање рада студената, додјелљивање академских звања и диплома, издавање исправа о студијама, трајање студија, поступак испитивања и оцјењивања, услова и поступка провођења завршног рада, као и друга релевантна питања од значаја за остваривање студија I циклуса на Универзитету у Источном Сарајеву (у даљем тексту: Универзитет).

Члан 2.

Студије I циклуса на Универзитету организују се и остварују у складу са правилима студирања заснованим на Европском систему преноса и акумулације бодова (ECTS).

II ОРГАНИЗАЦИЈА СТУДИЈА

Члан 3.

(1) Универзитет, односно организационе јединице (у даљем тексту: факултети/академије) организују и изводе академске студије I циклуса из научних, умјетничких и стручних области за које су акредитовани.

(2) Студијски програми подијељени су на студијске године и семестре.

(3) У складу са ECTS обим студијског програма износи 60 ECTS бодова у једној студијској години, односно 30 ECTS бодова у једном семестру.

(4) Број бодова за поједини предмет одређује се према броју часова наставе (теоријске или практичне, вјежби, семинара и слично) и времена за учење код припреме за провјеру знања и оцјењивање (тестови, колоквијуми, завршни испити).

Трајање студија

Члан 4.

(1) Студије првог циклуса високог образовања трају намање три студијске, односно највише четири студијске године.

(2) У складу са Европским системом преноса бодова (European Credit Transfer System- ECTS) студије првог циклуса у трајању од три студијске године вреднују се са 180 ECTS бодова, док се студије првог циклуса у трајању од четири студијске године вреднују са 240 ECTS бодова.

(3) Изузетак од става 1. и 2. овог члана су студије медицине и студије стоматологије које се изводе као интегрисане студије које обухватају први и други циклус студија. Студије медицине и стоматологије трају шест студијских година и вреднују се са 360 ECTS бодова.

Члан 5.

(1) Настава на Универзитету се организује и изводи у току школске године која, у правилу, почиње 1. октобра и траје 12 календарских мјесеци.

(2) Студијска година се организује у два семестра, гдје се у сваком семестру планира по 15 седмица наставе (зимски и љетни семестар), што значи укупно 30 седмица годишње током којих студент прати наставу у виду: предавања (П), вјежби (В), семинара (С), теренске наставе (ТН) итд. Преостале седмице су предвиђене за одржавање других облика наставе у виду групних консултација, завршавање појединих студијских обавеза, завршних испита и паузе између семестара.

(3) Почетак семестра се утврђује посебном одлуком Сената Универзитета.

Члан 6.

(1) У оквиру наставног процеса предвиђен је седмични фонд од укупно 40 сати, од чега непосредни рад са студентом износи најмање 20, односно највише 25 наставних часова седмично у оквиру једног семестра. Један наставни час траје 45 минута.

(2) Вријеме и начин остваривања појединих облика студија утврђује се академским календаром и годишњим распоредом рада који дефинише студијски програм, а у складу са количином рада потребном за успјешно завршавање сваког појединачног предмета израженом кроз придружене ECTS бодове.

Члан 7.

(1) Студент који је положио све испите предвиђене за уписани студијски програм и испунио све остале обавезе прописане Статутом Универзитета и овим Правилима стиче диплому студија првог циклуса одговарајућег студијског програма.

(2) Уз диплому првог циклуса студија издаје се и додатак дипломи који садржи вјештине, компетенције и знања носиоца дипломе и друге податке у складу са Законом, Статутом Универзитета и другим подзаконским актима.

Услови уписа

Члан 8.

(1) На студијским програмима првог циклуса студија имају приступ сва лица која су завршила четворогодишњу средњу школу у Републици Српској, Брчко Дистрикту и Федерацији Босни и Херцеговини, као и лица која су средњу школу завршила у иностранству.

(2) Докази о завршеној средњој школи, свједочанства и дипломе стечени у иностранству подлијежу **обавези нострификације** коју врши Министарство просвјете и културе РС.

(3) Поступку нострификације не подлијежу свједочанства и дипломе стечене у Републици Србији, а сходно Споразуму о узајамном признавању докумената у образовању и регулисању статусних питања ученика и студената («Службени гласник РС» бр.79/05).

Члан 9.

(1) Кандидат се уписује на одређени студијски програм на конкурентској основи, а узимајући у обзир:

- успјех у претходном образовању,
- врсту претходног образовања,
- резултате постигнуте на пријемном испиту,
- резултате постигнуте на испиту за провјеру склоности и способности и
- друге резултате значајне за упис кандидата.

(2) Редослијед кандидата за упис на први циклус студија утврђује се на основу критеријума из претходног става, а сходно укупном броју бодова остварених кроз резултате у претходном

образовању, резултете постигнуте на пријемном испиту, односно на испиту за провјеру склоности и способности и друге резултате значајне за упис кандидата.

(3) Организационе јединице могу својим општим актом утврдити детаљније критерије у складу са специфичностима студијског програма који изводе, али који не могу бити у супротности са критеријима које је утврдио Сенат Универзитета.

(4) Провођење пријемног испита, односно испита за провјеру склоности и способности, односно рангирање кандидата за упис на студијски програм првог циклуса студија проводи Комисија коју рјешењем именује декан организационе јединице.

(5) Право на упис стиче кандидат који је рангиран у оквиру броја студената утврђеног

одлуком Владе РС о броју студената за упис на прву годину студија првог циклуса у

одговарајућој школској години на јавним високошколским установама.

(6) Ранг листа кандидата објављује се на огласној табли организационе јединице и веб

сајту Универзитета.

(7) Кандидати за упис на студијски програм првог циклуса студија могу поднијети

приговор на поступак рангирања. Приговор се подноси декану организационе јединице у

писаној форми. Декан рјешава жалбе кандидата у року од три дана, при чему је донешена одлука коначна.

(8) Кандидат који је остварио право на упис, а у предвиђеном року није извршио упис, губи право уписа, а умјесто њега право на упис стиче сљедећи квалификовани кандидат на ранг листи.

Члан 10.

(1) Услови пријемног испита, односно услови испита за провјеру склоности и способности и начин полагања се објављују у јавном конкурс за упис студената.

(2) Упис студија обавља се на основу јавног конкурса који објављује Универзитет у роковима утврђеним законом.

(3) Страни држављани уписују се на студиј под једнаким условима као и држављани БиХ. Страни држављани су обавезни уплатити школарину или дио школарине или могу бити ослобођени плаћања школарине о чему одлуку доносе надлежни државни органи Републике Српске или Сенат Универзитета.

Члан 11.

(1) Кандидати који су у оквиру Универзитета у Источном Сарајеву или другим Универзитетима сродних студија студирали по наставном плану и програму прије увођења ECTS бодова или су завршили основне академске студије по ECTS систему на другим Универзитетима из сродних области, могу захтијевати да им се изврши вредновање наведених студија и остварених резултата студирања у еквивалентан број ECTS бодова према наставном плану и програму неког од факултета/академије Универзитета у Источном Сарајеву.

Структура студијског програма

Члан 12.

(1) Студијски програм је скуп обавезних, изборних и факултативних предмета, са оквирним садржајем, чијим се савладавањем обезбјеђују неопходна знања и вјештине за стицање дипломе одговарајућег нивоа и врсте студија.

(2) Студијским програмом утврђују се:

- а) назив и циљеви студијског програма,
- б) модел студијског програма,
- в) област образовања којој припада студијски програм,
- г) врста студија и исход процеса учења,
- д) стручни, академски, односно научни назив,
- ђ) услови за упис на студијски програм,
- е) листа обавезних и изборних предмета са оквирним садржајем,
- ж) начин извођења студија и полагања испита за све облике стицања високог образовања,
- з) трајање студија и потребно вријеме за извођење појединих облика студија,
- и) предвиђени број часова за поједине предмете и њихов распоред по годинама,
- ј) бодовна вриједност сваког предмета исказана у складу са ECTS бодовима,
- к) бодовна вриједност завршног рада исказана у складу са ECTS бодовима,

л) услови уписа студента у сљедећи семестар, односно сљедећу годину студија, те предуслови за упис појединих предмета и групе предмета,
љ) начин избора предмета из других студијских програма,
м) услови за прелазак са других студијских програма у оквиру истих или сродних области студија и

н) остала питања од значаја за извођење студијског програма.

(3) Бодовна вриједност предмета из тачке ј) става 2. овог члана израчунава се у складу са Упутством о израчунавању бодовне вриједности предмета које је саставни дио ових Правила.

(4) Наставним планом се утврђује трајање студија, наставни предмети и њихов распоред по семестрима и годинама, те број часова за разне облике наставе.

Члан 13.

(1) Подаци о предмету садрже:

1. назив предмета и одговарајућу шифру за лакшу идентификацију предмета;
2. друге облике наставе намјењене стицању и усавршавању професионалних знања и вјештина (семинари, тематске клинике, дебатни часови, практични рад, теренски рад и друго);
3. кратак опис програма предмета који омогућава разумијевање његове садржине од стране студената и других потенцијалних партнера;
4. опис потребних предзнања са навођењем обавезних предмета које треба претходно положити;
5. процјену постављених циљева и листе стручне литературе;
6. назнаку о обавезним и изборним предметима;
7. име(на) наставника и сарадника;
8. дужину трајања наставе - годину студија, семестар, број часова седмично, мјесто предмета у укупном прегледу (дијаграм структуре студија);
9. наставне методе и савлађивање градива - предавања, консултације, вјежбе, лабораторијске вјежбе, семинари, теренски рад и слично, са бројем седмичних часова и укупном броју седмица трајања одређене активности;
10. начин полагања и трајања испита - облици провјере знања током наставе, њихова учесталост и вредновање практичног рада и других облика индивидуалног рада (семинарски радови, пројекти и друго), начин и термини полагања испита;
11. посебну назнаку предмета на којим се настава изводи на неком од страних језика;
12. ECTS бодове предвиђене за одређени предмет, у складу са општим поставкама ECTS-а, уз назнаку броја бодова за битне активности предвиђене програмом предмета (лабораторијски рад, теренски рад, итд.).

(2) Сенат Универзитета даје сагласност на захтјев вијећа факултета/академије за увођење новог наставног предмета, а у оквиру одговарајуће катедре за поједини студијски програм.

(3) Студентима се обезбјеђују информације о карактеру изборног предмета за који се опредјељују, чиме се дефинишу/одређују објективне могућности у погледу броја студената који ће их похађати.

(4) Факултети/академије Универзитета задржавају право да на почетку сваког семестра донесу одлуку о структури изборних предмета студијских програма за које ће се организовати настава, на основу интересовања кандидата и расположивих ресурса.

Организација наставе

Члан 14.

У оквиру наставног процеса организују се и консултације, хоспитације, рад у фоно лабораторији, рад у медијатеци или рачунарском центру, рад у читаоници и библиотеци факултета/академије, индивидуално и/или групно учествовање у стручним и научним пројектима и/или истраживањима и други повремено организовани облици наставе.

Члан 15.

(1) Студенти су обавезни да похађају предавања, семинаре и остале видове наставе у складу са њиховим статусом.

(2) Присуство свим видовима наставе је обавезно за студенте и о њему воде евиденцију стручне службе факултета/академије и сам студент, на основу које студент по одслушаном семестру добија потпис од предметног наставника.

(3) У току семестра студент може одсуствовати највише 20% од укупног фонда сати за сваки облик наставе по једном предмету (изузев лабораторијских вјежби).

(4) Студент који изостане са наставе више од 20% од укупног фонда сати у току семестра неће добити потпис, а тиме губи и могућност да приступи завршној провјери знања. У формалном и стварном смислу студент на тај начин губи и семестар који је уписао и мора се писмено обратити Вијећу факултета/академије с молбом да обнови тај семестар.

(5) Тачан календар организације и реализације студијских програма за студијску годину утврђује и објављује Сенат Универзитета, најкасније четрнаест (14) дана прије почетка наставе.

Члан 16.

(1) Настава се изводи према утврђеном распореду часова. Факултети/академије су дужни да распоред часова објаве најкасније 10 дана прије почетка наставе.

(2) За сваки предмет предметни наставник утврђује и усаглашава план рада и дужан је да исти достави студентској служби факултета/академије, најкасније четрнаест (14) дана прије почетка предавања.

Члан 17.

(1) Термини полагања завршних испита морају бити утврђени на такав начин да два испита не могу бити организовани у једном дану, о чему се стара продекан за наставу факултета/академије.

(2) Колоквијуми се организују у терминима утврђеним за извођење наставе из предмета из којих је предвиђено полагање колоквијума.

Члан 18.

(1) Задаци предвиђени за индивидуални рад студента (семинарски, домаћи, графички, пројекти и друго) морају бити равномјерно распоређени у току семестра. Укупни обим ових задатака мора бити усаглашен са оптерећењем предвиђеним на предмету, сагласно ECTS-у.

(2) Наставник је дужан да у току наставе, израде самосталних задатака и припреме провјере знања да помогне студентима организовањем консултација. Термини и вријеме за консултације требају бити усклађени са наставом тако да су доступни студентима (путем web странице или огласне табле).

(3) Промјена распореда часова и плана рада у току наставе, по правилу није допуштена. Ако се укаже потреба за промјеном (због болести наставника или слично) продекан за наставу одређује промјену.

Члан 19.

(1) Поједини облици наставе могу се организовати у форми “учења на даљину”, али се испити морају одржавати у мјесту организовања наставе.

(2) Практични рад и стручна пракса могу се организовати и изводити као саставни дио редовне наставе или као засебна цјелина.

Опредјелљивање за изборне предмете и евиденција

Члан 20.

(1) Студент се опредјелљује за изборне предмете које жели да слуша и полаже у наредном семестру прије почетка наставе у зимском семестру, а за прву студијску годину након уписа.

(2) Избор предмета врши се на начин да укупни збир ECTS бодова буде 30 за семестар, односно 60 ECTS бодова за годину.

Члан 21.

(1) По истеку термина предвиђених за пријављивање изборних предмета формирају се спискови студената по предметима за наредну студијску годину и објављују на факултету/академији за сваки студијски програм и предмет.

(2) Студијски предмети које је студент пријавио не могу се мијењати након њихове верификације на научно- наставном вијећу факултета, односно умјетничко-наставном вијећу академије.

(3) Подаци о пријављеном оптерећењу уносе се у евиденциони картон студента.

Упис нове студијске године

Члан 22.

(1) Студент стиче услов за упис наредне студијске године ако је у студијској години у коју је уписан оставрио 60 ECTS бодова

(2) Изузетак од претходног става је организовање октобарског испитног рока за студенте којима је преостало да изврше обавезе на највише два наставна предмета, односно највише 15 ECTS бодова из студијског програма уписане године, ради остварења укупног броја од 60 ECTS бодова потребних за упис наредне године.

(3) У случају да студент не испуни услове за упис наредне године студија, обнавља годину и има право да прати наставу и полаже испите из наредне године студија до броја бодова које је остварио у претходној години студија.

(4) Универзитет, односно организациона јединица за студента из става 3. овог члана утврђује испите које може слушати и полагати у наредној години студија, о чему води посебну евиденцију.

(5) Подаци уписани у евиденцију из става 4. овог члана уписују се у студентску књижицу (индекс) и матичну књигу након што студент упише годину студија за коју је вођена евиденција.

Обнова студијске године

Члан 23.

(1) При поновном упису студијске године, студент може промијенити изборне предмете.

(2) На лични захтјев, вијеће организационе јединице може студенту одобрити факултативно слушање неких предмета, уколико оцијени да за то постоје организационе могућности.

(3) У случају измјене садржаја студијског програм, студент који понавља годину, обавезан је да прихвати настале измјене.

Евиденција наставе, овјера семестра и године

Члан 24.

(1) Студентска служба факултета/академије, одговорни наставник и студент воде комплетну евиденцију наставних активности.

(2) На крају семестра и студијске године овјерава се индекс студента.

Евалуација наставе

Члан 25.

(1) Праћење успјешности наставног процеса спроводи се анкетирањем студената, као дијела редовног надзора у погледу оцјењивања наставе, програма, професора и њихових предавачких способности.

(2) Анкета је анонимна.

(3) За спровођење анкете одговорни су Комитет за осигурање квалитета, универзитетска канцеларија за осигурање квалитета и координатор за осигурање квалитета факултета/академије.

(4) Правила спровођења, садржај и начин обраде анкете дефинисана су Правилником о студентском вредновању квалитета студија који доноси Сенат Универзитета.

III ПРАВИЛА О СТАТУСУ СТУДЕНТА

Статус студента

Члан 26.

(1) Статус студента стиче се уписом на одговарајући студијски програм.

(2) Статус студента престаје под условима утврђеним Законом о високом образовању, Статутом Универзитета и статутима организационих јединица.

Статус студената врхунских спортиста и умјетника

Члан 27.

Студенту који има званично верификован статус врхунског спортисте, врхунског умјетника и сл. може се одобрити савладавање студијског програма под посебним условима, које утврђује Сенат Универзитета.

Статус студената са инвалидитетом

Члан 28.

(1) Студент са инвалидитетом има право на ментора и да испит полаже на начин прилагођен његовим могућностима, те на равноправно укључење у све процесе на Универзитету које се тичу студената.

(2) Одлуком декана факултета/академије одређује се начин студирања и полагања испита, зависно од врсте и степена инвалидитета, појединачно за сваког студената

Промјена студијског програма

Члан 29.

(1) Студенту се може омогућити прелазак са једног студијског програма на други.

(2) Право на промјену студијског програма може се остварити прије почетка наставе. Уз захтјев за промјену студија или студијског програма прилажу се документа о постигнутом успјеху на студију, односно студијском програму са кога се преписује.

(3) Одлуку по захтјеву студента за промјену студијског програма унутар истог факултета/академије у складу са ставом 1. овог члана доноси декан факултета/академије, односно ректор, уколико се студијски програм на који студент прелази налази на другом факултету/академији Универзитета.

(4) Вријеме студирања на студијском програму, са кога се студент преписује, урачунава се у укупно трајање студија.

Мобилност студената на Универзитету

Члан 30.

(1) Студенту који је положио испит на другом студијском програму признаје се положени испит, ако предмет из којег је испит положен, по свом садржају и обиму одговара предмету који је студент уписао, што се доказује документима предвиђеним ECTS правилима.

(2) Ако предмет из којег је испит положен по свом садржају и обиму најмање 80% одговара предмету који је студент уписао, наставник може признати испит у цјелини ако је оцијенио да је студент стекао знање и вјештине у довољној мјери за признавање испита.

Члан 31.

Признавањем испита признаје се и оцјена којом је студент оцијењен на испиту. Број бодова признатог испита утврђује се у складу са правилима ECTS.

Мобилност између универзитета

Члан 32.

(1) Студент има право да у току студија проведе одређено вријеме (семестар или студијску годину) на другој установи високог образовања у земљи или иностранству посредством међународних програма за размјену студената или на бази билатералних уговора између овог и другог универзитета и других облика сарадње.

(2) У складу са уговором који студент закључује са Универзитетом и билатералним уговором између овог и универзитета на којем је студент боравио (провео семестар или студијску годину), признаје му се број кредита остварен за вријеме студирања са универзитета на коме је боравио.

Члан 33.

Мобилношћу студената између универзитета не подразумијева се издавање дипломе, односно стицање степена, од стране универзитета на коме студент борави, уколико уговором између универзитета није уређено издавање заједничке дипломе, односно признавање степена.

Члан 34.

(1) Уз захтјев за боравак на другој установи високог образовања прилажу се оригинална документа предвиђена ECTS правилима за промјену мјеста студирања, и то:

- формулар за пријављивање студената на другу високошколску институцију;
- уговор о студирању на другој високошколској установи;
- препис оцјена;
- информациони пакет.

(2) Задатке у вези административних и академских аспеката ECTS правила (информисање студената, помоћ код припреме докумената, комуникација између матичне универзитетске јединице и институције, помоћ код укључивања гостујућих студената у образовни програм) обављају ECTS координатори студијских програма на факултету/академији.

Мировање статуса студента

Члан 35.

(1) Права и обавезе студента могу мировати.

(2) Студенту се одобрава мировање права и обавеза у сљедећим случајевима:

- а) теже болести,
- б) упућивања на стручну праксу у трајању од најмање шест мјесеци,
- в) њега дјетета до годину дана живота,
- г) одржавања трудноће,
- д) вршења руководних функција у студентском представничком тијелу и
- ђ) у другим случајевима предвиђеним статутима организационих јединица.

(3) Мировање права и обавеза студенту се одобрава на његов лични писани захтјев. Уз захтјев за мировање права и обавеза студент је обавезан да приложи документацију којом се доказује постојање случаја из претходног става.

(4) Захтјев за мировање права и обавеза подноси се прије наступања мировања, а након уписане студијске године на којој ће користити то право. Изузетно, захтјев за мировање по основу болничког лијечења или трудноће може се поднијети у року од 30 дана по престанку разлога који га узрокују.

(5) Декан факултета/академије у случају основаности захтјева доноси рјешење о којим се студенту одобрава мировање права и обавеза.

(6) Уколико се утврди неоснованост захтјева, декан доноси рјешење о одбијању захтјева.

(7) Против рјешења декана дозвољен је приговор научно-наставном вијећу, односно умјетничко-наставном вијећу у року од 15 од пријема рјешења.

(8) Одлука научно-наставног вијећа, односно умјетничко-наставног вијећа по приговору студента је коначна.

(9) По престанку разлога због којих је затражио мировање, студент наставља студије према важећем студијском програму.

IV ВРЕДНОВАЊЕ РАДА СТУДЕНТА

Праћење рада студента

Члан 36.

(1) Рад и знање студента прати се и оцјењује континуирано у току семестра и на завршном испиту.

(2) Оцјењивање се врши додјелјивањем бодова/поена за сваки облик активности и путем провјере знања у току семестра (обавезне наставне активности) и на завршном испиту, а у складу са ECTS правилима.

(3) Евиденцију оцјењивања води студентска служба факултета/академије.

(4) Предметни наставник обавезан је да на почетку наставе у академској години упозна студенте са методологијом организације наставе, праћења и оцјењивања, терминима провјере знања, карактером и садржином завршног испита, структуром укупног броја поена и начином формирања оцјене.

Члан 37.

(1) Наставник је дужан да јавно саопшти студентима резултате о броју освојених поена након сваке провјере, као и укупан број поена које је студент постигао од почетка наставе.

(2) У структури укупног броја бодова/поена најмање 50% мора бити предвиђено за обавезне наставне активности у току семестра.

(3) На захтјев студента наставник је дужан да детаљно образложи оцјену његовог рада.

(4) У оквиру трајања наставног процеса у току сваког семестра (15 седмица наставе) могу се организовати редовне провјере и ванредна провјера знања у виду: тестова, квизова, диктата, конверзације и колоквија.

Члан 38.

- (1) Студенти су обавезни присуствовати свим провјерама знања.
- (2) Провјере знања студената су јавне.
- (3) Провјере на свим облицима знања прихватиће се као кумулативни испит, уколико је постигнути резултат позитиван, након сваке појединачне провјере и износи најмање 51% у укупној вриједности од 100% предвиђеног и/или траженог укупног фонда знања и вјештина.

Члан 39.

(1) Вијеће факултета/академије, својим актима, утврђује ближа правила студирања и специфичности за предмете и додатне услове које студент мора испунити као услов за похађање предавања и полагање испита из појединих предмета у текућој студијској години.

(2) Акти факултета/академија из става 1. овог члана не могу бити у супротности са овим Правилима и не могу ускраћивати права студентима утврђена овим актом.

Члан 40.

(1) Полагање испита организује се у сљедећим испитним роковима: јануарско-фебруарски, априлски, јунско-јулски и септембарски.

(2) Априлски испитни рок примјењује се до почетка академске 2013/2014. године.

(3) Изузетно, од става 1. овог члана је организовање октобарског испитног рока за студенте којима је преостало да изврше испитне обавезе на највише два предмета, односно 15 ECTS бодова из студијског пробрама уписане године, ради остварења укупног броја од 60 ECTS бодова потребних за упис наредне године.

(4) Испитни рок садржи два испитна термина, с правом студента да користи оба испитна термина, осим априлског испитног рока.

(5) При одређивању испитних рокова потребно је обезбједити да разлика између два термина буде најмање 15 дана.

Завршни испити

Члан 41.

(1) Предметни наставник обавезан је да на првом часу наставе упозна студенте са начином полагања завршног испита и терминима за његово одржавање.

(2) Завршни испит се у структури поена може вредновати са највише 50% укупног броја поена и одржавају се у испитним роковима из члана 40. овог Правилника.

Члан 42.

(1) Завршном испиту може приступити студент који је задовољио све програмом прописане обавезе, те се благовремено пријавио за полагање тог испита.

(2) Студент је обавезан да пријаву за полагање испита студентској служби факултета преда најкасније 1 (једну) седмицу прије одржавања испита према усвојеном календару.

Оцјењивање

Члан 43.

(1) Резултате провјере рада и знања студента у току наставе предметни наставник уноси у индекс студента.

(2) Након завршетка наставе и завршног испита наставник одређује укупни број освојених поена и формира коначну оцјену за сваког студента. Укупан број освојених поена и завршну оцјену наставник уноси у индекс, испитну пријаву и заједнички списак/извјештај студената, које доставља студентској служби факултета/академије.

10. (3) Оцјењивање и вредновање врши се у складу са Статутом Универзитета, оцјенама од 5 до

(4) Пролазне оцјене су од 6 до 10:

10 - А - одличан-изузетан, остварује се од 91 до 100 поена;

9 - Б - одличан, остварује се од 81 до 90 поена;

8 - Ц - врло добар, остварује се од 71 до 80 поена;

7 - Д - добар, остварује се од 61 до 70 поена;

6 - Е - довољан, остварује се од 51 до 60 поена;

5 - Ф - није положено, остварује се од 0 до 50 поена.

(5) Студент који није положио испит оцјењује се оцјеном 5, с тим да се та оцјена не уписује у индекс.

Члан 44.

(1) Испити се полажу у сједишту универзитета, а само изузетно и ван сједишта ако се ради о испиту из наставног предмета чији карактер то захтјева.

(2) Одлуку о полагању испита ван сједишта универзитета (факултета/академије) у сваком појединачном случају доноси декан, што се детаљније регулише статутима организационих јединица.

Члан 45.

(1) Испити и сви облици провјере знања су јавни.

(2) Наставник је дужан да тражи изузеће од обављања испита уколико постоји нека околност која може довести у сумњу његову непристрасност и објективност.

(3) Облици провјере знања могу бити писмени, усмени и практични.

(4) Уколико се испит организује усмено, наставник треба да омогући свим заинтересованим студентима да присуствују испитивању. Усменом испиту обавезно присуствује, поред кандидата и испитивача и најмање још једно лице из реда студената, наставника или сарадника.

(5) Уколико се испит организује писмено, наставник треба упознати студенте са којим се помагалима могу користити током испита.

Члан 46.

(1) Наставник је дужан да саопшти студентима резултате усменог завршног испита одмах по одржаном испиту, а коначну оцјену на испиту дужан је објавити у року од два дана након завршеног испита.

(2) Резултати писменог завршног испита и коначне оцјене објављују се у року од пет дана од дана испита, истицањем на огласној табли факултета/академије или на други адекватан начин.

(3) Уколико је студент оцјењен оцјеном 5 - недовољан, наставник је дужан да га на његов захтјев упозна са недостацима рада.

(4) Уколико је испит положило мање од 50% студената који су редовно похађали наставу и полагали завршни испит, наставник је дужан да прије наредног испитног рока одржи групне консултације са студентима, а на захтјев студената.

Члан 47.

(1) Ако студент сматра да је оштећен у поступку спровођења и оцјењивања испита или у осталим облицима провјере знања, односно да испит није обављен у складу са Законом, Статутом

Универзитета и Правилима студирања, студент има право да декану факултета/академије поднесе приговор на добијену оцјену у року од два дана од дана добијања оцјене.

(2) Студент је обавезан да приговор из претходног става образложи.

(3) Декан факултета/академије је обавезан да у року од три дана од пријема приговора, размотри приговор на добијену одлуку и донесе рјешење по приговору.

(4) Уколико оцијени да је приговор из става 2. овог члана основан, декан факултета/академије доноси рјешење о поновљању испита, са којим треба упознати предметног наставника и студента. У рјешењу се именује испитна комисија и утврђује термин понављања испита. Испитивач с чијом оцјеном студент није задовољан не може бити предсједник комисије.

(5) У случају из претходног става, полагање испита пред испитном комисијом обавља се најкасније у року од седам дана од пријема рјешења о понављању испита.

(6) Одлуку о оцјени комисија доноси већином гласова и ова одлука је коначна.

(7) Записник о току испита и оцјени комисија доставља студентској служби факултета/академије.

Члан 48.

(1) Послије три неуспјела покушаја полагања истог испита, студент има право да на лични захтјев полаже испит пред испитном комисијом коју именује декан организационе јединице.

(2) У случају спријечености предметног наставника да одржи завршни испит, организација и одржавање завршног испита повјерава се другом наставнику из исте или сродне области, или комисији коју именује декан факултета/академије.

(3) Комисија из става 1. и 2. овог члана има најмање три члана. У комисију се именују наставници из исте или сродне уже научне области.

(4) У случају из става 1. овог члана, испитивач с чијом оцјеном студент није задовољан не може бити предсједник комисије.

(5) Одлуку о оцјени комисија доноси већином гласова.

(6) Одлука комисије је коначна.

(7) На саопштење оцјена комисије са усменог, односно писменог завршног испита сходно се примјењују одредбе члана 47. ових Правила.

(8) Записник о току испита и оцјени комисија доставља студентској служби факултета/академије.

Завршни рад

Члан 49.

(1) Студијским програмом првог циклуса студија може бити предвиђен завршни рад.

(2) Завршни рад представља самосталну стручну обраду одређеног проблема.

(3) Завршни рад се израђује у форми и обиму који се утврђује интерним правилима факултета/академије.

(4) На првом циклусу студија завршни рад се вреднује са од 5 до 10 ECTS бодова.

(5) Завршним радом студент доказује да је на основу знања стеченог током студија овладао заданом темом, да је тему обрадио по предвиђеној методологији, да зна да користи стручну литературу и терминологију, као и да је исправно наводи.

(6) Тема завршног рада бира се из предмета које садржи студијски програм.

(7) Могуће теме завршних радова предлажу предметни наставници. Почетком сваке академске године научно-наставно вијеће, односно умјетничко-наставно вијеће или вијеће катедре усваја списак тема завршних радова за текућу годину који се објављује на огласној табли и web страници организационе јединице, осим за практичне завршне радове на академијама умјетности Универзитета чије програме верификује умјетничко-наставно вијеће на почетку лјетњег семестра.

(8) Изузетно, студенту се може од стране вијећа факултета/академије или вијећа катедре одобрити тема завршног рада коју самостално предложи, уз претходну консултацију са наставником код којег жели да уради завршни рад.

(9) Уз сваку тему завршног рада наводи се основна литература.

Члан 50.

(1) Завршни рад пријављује се студентској служби факултета/академије, на прописаном обрасцу.

(2) Студент стиче право да пријави завршни рад када испуни све прописане услове из претпоследњег семестра.

(3) Пријава завршног рада обухвата следеће податке: радни назив теме, предмет, датум пријаве и потпис ментора.

Члан 51.

У студијској години наставник може преузети, у својству ментора, највише 10 завршних радова првог циклуса студија за студијске програме из техничких, биотехничких, природно-математичких и медицинских наука, односно највише 15 завршних радова за студијске програме из друштвених, хуманистичких и умјетничких наука.

Члан 52.

Студент може само једном промијенити тему завршног рада.

Члан 53.

(1) Завршни рад студент израђује самостално.

(2) Ментор је обавезан да прати рад студента, помаже му савјетима и упућивањем у литературу.

Члан 54.

(1) Студент формира завршни рад у концепту са свим припадајућим дијеловима. Концепт се предаје наставнику - ментору на увид и преглед. Студент је дужан поступити према упутствима и примједбама наставника - ментора. У противном рад се враћа на даљу дораду.

(2) Наставник је дужан да прегледа рад и врати га са коментаром најкасније за двије седмице од дана предаје рада.

Члан 55.

(1) Студент предаје 5 (пет) примјерака завршног рада студентској служби факултета/академије.

(2) Након предаје рада у потребном броју примјерака, на приједлог ментора декан факултета/академије формира комисију за одбрану завршног рада и заказује одбрану.

(3) Комисија се састоји од најмање 3 члана.

(4) Ментор је члан Комисије за одбрану завршног рада, али не може бити предсједник Комисије.

(5) Подаци о одбрани објављују се на web страници и огласној табли факултета/академије. Од предаје рада до његове одбране мора проћи најмање 5 дана.

Члан 56.

(1) Одбрана завршног рада састоји се по правилу од усменог излагања резултата рада и образложења издвојених закључака, као и одговора на питања комисије у вези резултата рада и закључака.

(2) Ако студент не задовољи на одбрани завршног рада, има право да затражи да му се одобри избор нове теме у оквиру истог или другог предмета.

- (3) Завршни рад и одбрана оцјењују се јединственом оцјеном од 5 (пет) до 10 (десет).
(4) Оцјена се доноси већином гласова чланова комисије.

V ИСПРАВЕ О СТУДИЈАМА

Диплома

Члан 57.

- (1) Студенту који је завршио први циклус студија издаје се диплома о завршеном првом циклусу студија.
(2) Уз диплому из претходног става студенту се обавезно издаје додатак дипломи.
(3) Dodatak дипломи се израђује ћиричним писмом на српском језику. На захтјев студента додатак дипломи се израђује латиничним писмом на једном од језика других конститутивних народа БиХ. Dodatak дипломи се обавезно израђује и на енглеском језику.
(3) Диплому о завршеном првом циклусу студија и додатак дипломи потписују ректор и декан факултета/академије.
(4) Диплома се овјерава сувим жигом Универзитета.
(5) Dodatak дипломи овјерава се печатом Универзитета.

Члан 58.

- (1) Дипломе се уручују на свечаној промоцији.
(2) Свечану промоцију студената који су стекли диплому првог циклуса студија обавља декан факултета/академије.

Друге исправе

Члан 59.

- (1) На захтјев студента издају се и друге исправе о студију којима се потврђују статусна и друга права студента у току студирања.
(2) Све молбе и захтјеве студенти достављају у писаном облику студентској служби факултета/академије.

Студентска идентификациона картица

Члан 60.

Универзитет може да изда студентску идентификациону картицу као доказ да је лице регистровано као студент Универзитета, којом му се обезбјеђује:

- приступ свим просторима у којима се одвијају студентски програми Универзитета;
- коришћење библиотека, рачунарских учионица, осим ако нису предвиђена посебна правила регистрације;
- приступ спортским и другим објектима који стоје на располагању Универзитету,
- и за друге активности у оквиру дјелатности Универзитета.

VI ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Примјена Правила

Члан 61.

Ова Правила се примјењују на студенте првог циклуса студија који су уписани на студијске програме Универзитета у Источном Сарајеву по принципима Болоњске конвенције.

Члан 62.

(1) Студенти уписани на дипломски студиј према одредбама Закона о универзитету («Службени гласник РС» број: 12/93, 14/94, 99/04 и 92/05) могу завршити ове студије по започетом наставном плану и програму, условима и правилима студија, најдуже до краја школске 2012/2013. године, осим студената уписаних на дипломске студије у трајању од 5 или 6 година који могу завршити ове студије до краја академске 2015/2016. године.

(2) Студенти који не доврше дипломски студиј у року из претходног става, студије могу наставити у складу са Законом о високом образовању («Службени гласник РС» број: 73/10 и 104/11), Статутом Универзитета и овим Правилима.

Члан 63.

Студент који није остварио услов за упис наредне године студија из ст. 1. и 2. члана 22. ових Правила има право уписа у академску 2012/2013. и 2013/2014. годину са правом преноса једног предмета, односно највише 8 ECTS бодова у наредну годину студија.

Ступање на снагу

Члан 64.

Ступањем на снагу ових Правила престају да важе Правила студирања на првом циклусу студија Универзитета у Источном Сарајеву – Пречишћени текст број: 01-С-361/08 од 26.09.2008. године.

Члан 65.

Ова Правила ступају на снагу даном доношења и објавиће се на web страници Универзитета и огласним таблама факултета и академија Универзитета.

Број: 01-С-247-Х/12
Датум: 27.06.2012.године

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ СЕНАТА
РЕКТОР

Проф.др Митар Новаковић